

LDE (LEIDEN-DELFT-ERASMUS) UNIVERSITEITEN EN MEDICAL DELTA

HEALTHY SOCIETY

Leiden-Delft-Erasmus
Universities

Een inter- en transdisciplinair programma
ter bevordering van een gezonde samenleving

//001

INTEGRALE VISIE OP GEZONDHEID

INTER- EN TRANSDISCIPLINAIR

PERSOONSGERICHTE DUURZAME

OPLOSSINGEN MET DE BURGER IN

LEAD VERNIEUWEN EN BENUT-

WAT ER IS INTEGRALE VISIE

GEZONDHEID INTER- EN TRANS-

DISCIPLINAIR PERSOONSGERICHTE

OPLOSSINGEN MET

LEAD VERNIEU-

WAT ER IS IN-

INTEGRALE VISIE OP GEZONDHEID

INTER- EN TRANSDISCIPLINAIR

ONS DOEL

Een veerkrachtige samenleving waarin alle burgers mentaal, fysiek en sociaal zo gezond mogelijk zijn: dat is ons ideaal. Het Healthy Society-programma verbindt wetenschap en maatschappij om dat ideaal te bereiken.

UITDAGINGEN

Binnen het Healthy Society programma richten we ons op een aantal uitdagingen voor een gezonde samenleving.

1. EENZIJDIG VERSUS INTEGRAL

We zijn nog vaak gewend om te denken vanuit een enkel gezondheidsprobleem en hebben een brede kijk op gezondheid en welzijn onvoldoende in het vizier bij de inrichting van onze samenleving. Een dergelijk eenzijdige blik is echter te beperkt. Gezondheidsproblemen hangen vaak samen met mentale en lichamelijke kwetsbaarheid, sociale omstandigheden en met de fysieke leefomgeving.

Binnen het Healthy Society-programma hanteren we een brede definitie van gezondheid en welzijn en bekijken we gezondheidsproblemen vanuit meerdere levensgebieden en vanuit meerdere disciplines. Door domeinen en disciplines met elkaar te verbinden, bevorderen we een integrale aanpak van gezondheid en welzijn.

2. PREVENTIE IN PLAATS VAN GENEZING ACHTERAF

Vergrijzing en een snelle toename van mensen met een chronische ziekte zetten onze gezondheidszorg onder druk en zorgen voor een zogenaamd zorginfarct. Een integrale aanpak waarin een gezonde samenleving centraal staat, vraagt om een andere organisatie en financiering van gezondheid en welzijn. Meer samenwerking en minder fragmentatie, met focus op preventie en veerkracht van de burger. De aandacht zal moeten verschuiven van genezing naar preventie. Van het budget dat aan zorg wordt uitgegeven, gaat slechts een fractie naar preventie. Preventie van ziekten en aandoeningen is echter cruciaal. Niet alleen vanwege het nijpende tekort aan zorgcapaciteit, maar ook om de kwaliteit van leven van burgers te verbeteren en gezondheidsverschillen te verkleinen. Het Healthy Society-programma richt zich op preventie vanuit een levensloopperspectief met aandacht voor gezondheid en welzijn in alle levensjaren.

UITDAGINGEN

3. SPECIALE AANDACHT VOOR KWETSBARE GROEPEN

Een gezonde samenleving richt zich op alle burgers. Niemand wordt buitengesloten. Toch is er specifieke aandacht nodig voor kwetsbare groepen of mensen die, al dan niet tijdelijk, in kwetsbare omstandigheden verkeren. Vooral zij lopen gezondheidsrisico's. Zo heeft meer dan de helft van de Nederlanders een of meer chronische aandoeningen en het aantal mensen met een leefstijlgerelateerde aandoening neemt toe. Leven met een chronische aandoening stelt mensen voor belangrijke uitdagingen om gezond en vitaal te blijven. Ook is er een sterke toename van psychische klachten onder jongeren. Geschat wordt dat 1 op de 3 jongeren kampt met mentale problemen, zoals stress, eenzaamheid of depressieve

klachten. Veel ouderen kunnen zich prima redden, maar een deel van de ouderen lukt dit niet door bijvoorbeeld multimorbiditeit, armoede of gevoelens van eenzaamheid. Generieke oplossingen voor een gezonde samenleving bereiken kwetsbare groepen meestal onvoldoende.

UITDAGINGEN

Het Healthy Society-programma staat voor een benadering die recht doet aan de lokale context en aan specifieke gezondheidskenmerken en behoeften van mensen. Daarbij stimuleert het programma nieuwe vormen van samenwerking om de stem van (kwetsbare) burgers door te laten klinken en onderzoek en onderwijs te bevorderen dat van waarde is voor de inwoners van Zuid-Holland.

UITDAGINGEN

4. GROTE VERSCHILLEN IN GEZONDHEID

Mensen met een lagere sociaal economische positie (SEP) leven gemiddeld minder lang en in minder goede gezondheid. Bestaansonzekerheid, stress en wonen in een minder gezonde en veilige leefomgeving zetten gezondheid en welzijn van mensen met een lage SEP sterk onder druk en leiden vaak tot een opeenstapeling van problemen. Het verkleinen van gezondheidsverschillen vraagt daarom bij uitstek om een integrale benadering met maatwerk.

Het Healthy Society-programma stimuleert nieuwe vormen van samenwerking en co-creatie om beter aan te sluiten bij prioriteiten en behoeften van mensen met een lage SEP.

Kortom:

Er is een preventieve, integrale aanpak nodig die het medische, het sociale en het fysieke domein met elkaar verbindt met maatwerk voor mensen in een kwetsbare positie.

UITDAGINGEN

UITGANGSPUNTEN HEALTHY SOCIETY

De universiteiten en hogescholen in Leiden, Den Haag, Delft en Rotterdam en de universitair medische centra in Zuid-Holland nemen het initiatief voor het inter- en transdisciplinaire programma Healthy Society.

Daarbij stimuleert het Healthy Society-programma samenwerking tussen kennisinstellingen en wetenschappelijke disciplines onderling (de interdisciplinaire benadering) en de samenwerking met maatschappelijke partijen (de transdisciplinaire benadering).

Healthy Society is het initiatief van kennisinstellingen in Zuid-Holland en richt zich dan ook in eerste instantie op de inwoners van Zuid-Holland. De brede variatie van stedelijke en meer landelijke leefomgevingen zorgt voor heterogeniteit en een brede variatie van uitdagingen voor gezondheid en welzijn. Vanzelfsprekend stopt het programma niet bij de grenzen van de provincie of ons land. We vertalen 'lessons learned' actief binnen en buiten de regio en opereren nationaal en internationaal.

In het Healthy Society-programma staan 4 uitgangspunten centraal:

INTEGRALE VISIE OP
GEZONDHEID

INTER- EN
TRANSDISCIPLINAIR

PERSOONSGERICHTE,
DUURZAME OPLOSSINGEN
MET DE BURGER IN DE LEAD

VERNIEUWEN EN
BENUTTEN WAT ER IS

INTEGRALE VISIE OP GEZONDHEID

Om het welzijn en de gezondheid van alle burgers duurzaam en gedurende alle levensjaren te bevorderen, kijken we met een brede blik. Daarbij faciliteren we een integrale aanpak waarin het fysieke, mentale, sociale, economische en omgevingsperspectief worden geïntegreerd.

UITGANGSPUNTEN
HEALTHY SOCIETY

INTER - EN TRANSDISCIPLINAIR

Door het benutten van een grote diversiteit aan wetenschappelijke en maatschappelijke perspectieven zorgen we voor afstemming tussen de verschillende wetenschappen en andere partners. We laten onze visie verrijken door een integratie van nieuwe perspectieven en zienswijzen. We omvatten een breed scala aan disciplines op het gebied van alfa-, beta- en gammawetenschappen. Denk hierbij aan expertise en methodologiën uit data science en AI, filosofie, (steden)bouwkunde, industrieel ontwerpen, (sociale) geneeskunde en life sciences, pedagogiek, (gedrags/omgevings-) psychologie, antropologie, sociologie, economie, bestuurskunde, politicologie, bedrijfskunde of rechten. Het Healthy Society-programma staat voor een rijke uitwisseling tussen alle betrokkenen op macro-, meso- en microniveau.

P E R S O O N S G E R I C H T E , D U U R Z A M E O P L O S S I N G E N M E T D E B U R G E R I N D E L E A D

Kennis, ervaring en behoeften van de burger zijn ons vertrekpunt. Samen met burgers, hun netwerken, maatschappelijke organisaties, gezondheidsprofessionals, beleidsmakers en alle andere stakeholders geven we vorm aan gezondheid, welzijn en een gezonde leefomgeving. Onze ambitie is het versterken van de veerkracht van de samenleving met duurzame oplossingen voor gezondheid en welzijn die waardevol worden gevonden door burgers zelf. Daarbij hebben we speciaal oog voor maatwerk voor kwetsbare burgers.

UITGANGSPUNTEN
HEALTHY SOCIETY

UITGANGSPUNTEN HEALTHY SOCIETY

VERNIEUWEN EN BENUTTEN WAT ER IS

Er zijn al veel succesvolle initiatieven op het gebied van een gezonde samenleving waarbij kennisinstellingen intensief samenwerken met maatschappelijke partners. We sluiten aan bij wat er al is op het gebied van kennis, initiatieven en samenwerkingsverbanden ter bevordering van een gezonde samenleving in de regio Zuid-Holland. We verbinden en verrijken succesvolle bestaande initiatieven voor een integrale aanpak met maatwerk voor burgers. Naast het uitlichten, verbinden en verrijken van wat er al is, biedt het Healthy Society-programma een vernieuwende aanpak. Door middel van vruchtbare interdisciplinaire en transdisciplinaire integratie van methoden en slimme technologische innovaties werken we aan de ontwikkeling, evaluatie en implementatie van vernieuwende oplossingen voor een gezonde samenleving.

THEMA'S HEALTHY SOCIETY

In dit programma werken we aan 5 overstijgende thema's die onderling met elkaar samenhangen:

1. GEZOND OPGROEIEN EN OUDER WORDEN
VANUIT EEN INTEGRAAL PERSPECTIEF

2. DUURZAME ZORG VOOR GEZONDHEIDS-
BEVORDERING MET GEAVANCEERDE
DATATECHNOLOGIE

3. GEPERSONALISEERDE OPLOSSINGEN
VOOR GEZOND GEDRAG

4. EEN GEZONDE FYSIEKE EN SOCIALE
LEEFOMGEVING VOOR IEDEREEN

5. INRICHTING EN ORGANISATIE VAN EEN
GEZONDE SAMENLEVING

1. GEZOND OPGROEIEN EN OUDER WORDEN VANUIT EEN INTEGRAAL PERSPECTIEF

Dit thema richt zich op jongeren én ouderen die met leeftijdsgerelateerde transitie te maken krijgen. Samen met deze groepen zoeken we naar integrale oplossingen die aansluiten bij hun behoeften. Bijvoorbeeld door gepersonaliseerde interventies om jongeren mentaal weerbaarder en minder eenzaam te maken en implementatie van bewezen effectieve interventies die ouderen stimuleren mobiel en actief te blijven waardoor ze langer thuis kunnen wonen.

THEMA'S
HEALTHY
SOCIETY

2. DUURZAME ZORG VOOR GEZONDHEIDS- BEVORDERING MET GEAVANCEERDE DATATECHNOLOGIE

Dit thema heeft als doel duurzame, toegankelijke en persoonsgerichte zorg mogelijk te maken. Het richt zich op de cliënt in de zorg en alle stakeholders daaromheen, zoals zorgprofessionals, zorgverzekeraars, managers, inkoopafdelingen van zorginstellingen en hun (lokale) leveranciers. Hierin maken we gebruik van een breed afwegingskader, waarbij we ethiek en maatschappelijke normen en waarden in acht nemen bij innovatieve technologische oplossingen. Een voorbeeld is het op afstand monitoren van afstotingsverschijnselen bij mensen die een orgaantransplantatie hebben ondergaan.

THEMA'S
HEALTHY
SOCIETY

Dit thema richt zich op gezondheidsinterventies voor inwoners en hun naast enom gezond gedrag, welzijn en vitaliteit te bevorderen. Gepersonaliseerde oplossingen met kennis vanuit verschillende disciplines zijn hierbij nodig om de brede afspiegeling van de samenleving te kunnen bedienen. Zo moeten interventies niet alleen aantrekkelijk zijn voor (verder) gezonde inwoners met een ongezonde leefstijl of stemmingsklachten. Interventies dienen ook te worden toegesneden op behoeften en voorkeuren van specifieke doelgroepen, zoals mensen die laaggeletterd zijn of met een lage SEP, jongeren met een migratieachtergrond of ouderen met vroege dementie.

3. GEPERSONALISEERDE OPLOSSINGEN VOOR GEZOND GEDRAG

THEMA'S
HEALTHY
SOCIETY

4. EEN GEZONDE FYSIEKE EN SOCIALE LEEFOMGEVING VOOR IEDEREEN

Dit thema richt zich op een gezonde leefomgeving voor alle inwoners. Hoe de leefomgeving wordt vormgegeven, beïnvloedt gezondheid en welzijn. Zo kan het ontwerp van een wijk ontmoeting en participatie stimuleren tussen burgers of juist tegengaan. Ook is bijvoorbeeld in wijken met meer armoede de luchtkwaliteit minder gezond en is er meer aanbod van ongezond voedsel. Een gezonde leefomgeving gaat ook over sociale cohesie, sociale netwerken en het gevoel mee te mogen doen. Daarbij verschillen voorkeuren van burgers over wat zij een prettige en veilige leefomgeving vinden. Binnen dit thema streven we naar een inclusieve, gelijkwaardige en veilige leefomgeving waarin iedereen gezond kan blijven en waarbij rekening wordt gehouden met verschillende behoeften van verschillende groepen inwoners.

THEMA'S
HEALTHY
SOCIETY

5. INRICHTING EN ORGANISATIE VAN EEN GEZONDE SAMENLEVING

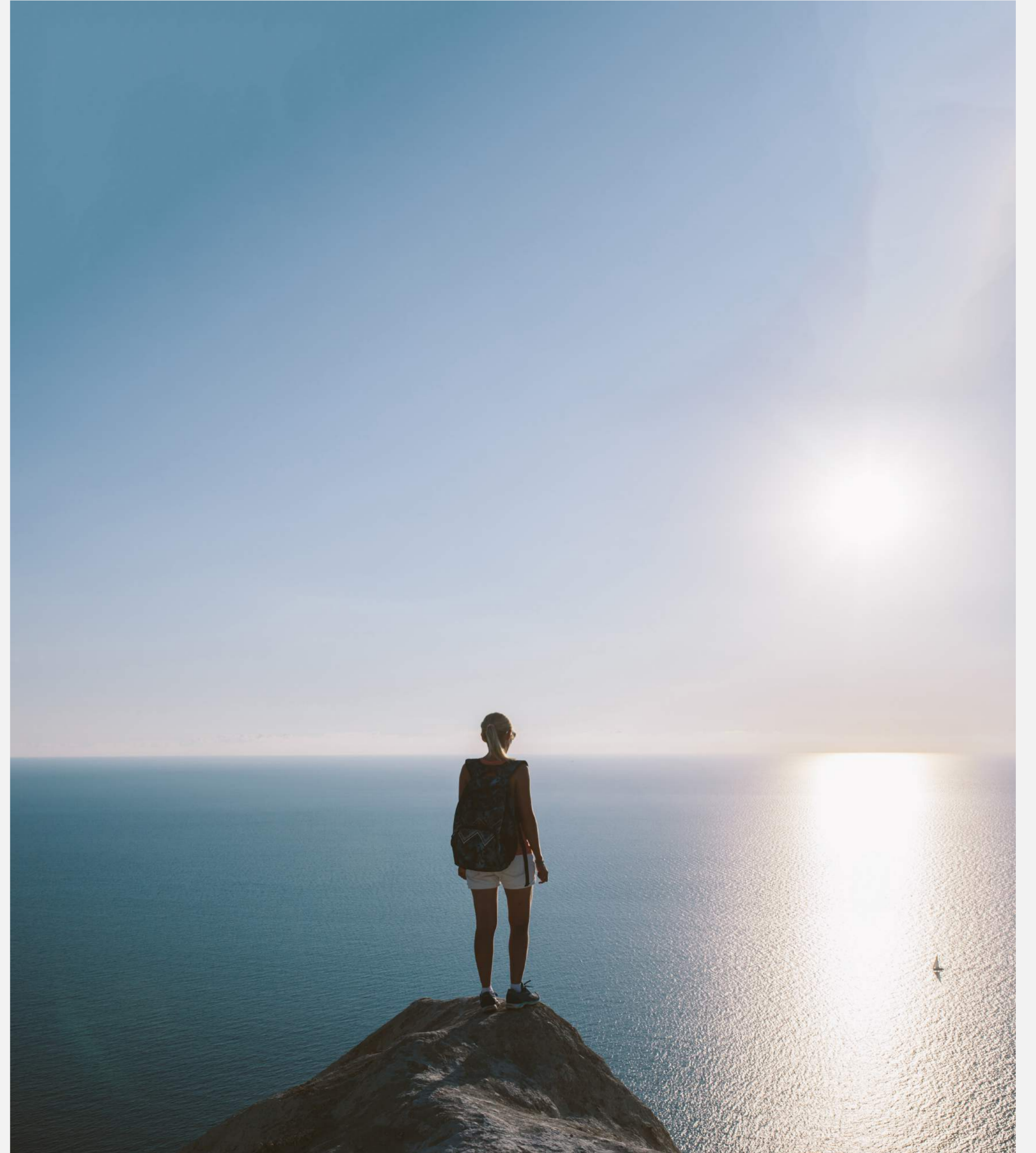
Dit thema richt zich op de samenwerking tussen alle partijen die een gezonde samenleving vormgeven en organiseren. Dat zijn bijvoorbeeld bestuurders van gemeenten, provincies, maatschappelijke instellingen, zoals woningbouwverenigingen, zorg- en welzijnsprofessionals en inwoners. Binnen dit thema onderzoeken we de governance van een gezonde samenleving. Door bijvoorbeeld de inzet van vernieuwende sturings- en verantwoordingsprocessen, stimuleren we een integrale aanpak waarin er meer oog is voor wat van waarde is voor burgers zelf. Daarbij betrekken we burgers bij het vormgeven van hun eigen omgeving, zodat het onderlinge vertrouwen tussen burgers en bestuurders wordt versterkt.

THEMA'S
HEALTHY
SOCIETY

AMBITIES EN WERKWIJZE HEALTHY SOCIETY

Onze ambitie is het creëren van een loop tussen het Healthy Society-programma en maatschappelijke partners en burgers. Enerzijds om continu vraagstukken vanuit de samenleving op te halen, anderzijds om programma's, inzichten en tools ten goede te laten komen aan de samenleving en binnen living labs te experimenteren welke nieuwe kennis en initiatieven van waarde zijn voor gezondheid en welzijn en passen bij de locale context en behoeften van burgers.

Wat we hiermee willen bereiken:

1. Gezonde en gelukkige burgers in alle levensjaren en minder gezondheidsverschillen
2. Duurzame, betaalbare en voor eenieder toegankelijke zorg en ondersteuning op maat
3. Integraal beleid waarbij het sociale, fysieke en zorgdomein met elkaar verbonden zijn
4. Gezondheidsinitiatieven die aansluiten bij behoeften en wensen van (kwetsbare) burgers
5. Een gezonde en veilige leefomgeving
6. Gezamenlijkheid, ook op bestuurlijk niveau, met verbinding tussen organisatorische lagen
7. Veerkrachtige wijken met meer sociale cohesie

AMBITIES EN WERKWIJZE HEALTHY SOCIETY

De effecten hiervan meten we met behulp van state-of-the art methoden en de input van een breed scala aan disciplines op verschillende niveaus van de individuele burger (bijvoorbeeld gedrag, kwaliteit van leven, vertrouwen in de overheid) en de maatschappij (bijvoorbeeld gezondheidsverschillen, processen van besluitvorming, samenwerking, inrichting van de leefomgeving).

Een samenleving met mentaal, sociaal en fysiek sterke burgers, in een gezonde leefomgeving waarin gezondheidsverschillen worden verkleind: dat vraagt om nieuwe, innovatieve samenwerkingen waarin oplossingen worden ontwikkeld in een breed palet van kennisinstellingen en maatschappelijke partners met de burger voorop.

ORGANISATIE HEALTHY SOCIETY

Onder de vlag van Leiden-Delft-Erasmus Universities en Medical Delta wordt het programma gecoördineerd door prof.dr. Andrea Evers en dr. Sandra van Dijk, in samenspraak met vertegenwoordigers van de bijdragende faculteiten en afdelingen en alle partners. Het wetenschappelijke programma Healthy Society in Medical Delta: lifestyle & prevention maakt hier deel van uit. Verder vindt er nauwe afstemming plaats met andere lopende initiatieven, zoals het Convergence-programma van de TU Delft, Erasmus MC en Erasmus Universiteit Rotterdam (bijvoorbeeld in het thema Resilient Delta) en stimuleringsgebieden van de verschillende kennisinstellingen (bijvoorbeeld Population Health, Health Campus Den Haag en Delft Health Initiative). Deze strategie is dan ook tot stand gekomen in samenwerking met verschillende kennisinstellingen en partners.

Deelnemende kennisinstellingen

Universiteit
Leiden

TU Delft

Erasmus MC
University Medical Center Rotterdam

LU
MC Leids Universitair
Medisch Centrum

inholland
hogeschool

hogeschool
Leiden

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

HOGESCHOOL ROTTERDAM

DOET U MEE?

Graag nodigen we u uit deel te nemen aan dit programma. Stuur een bericht naar healthysociety@fsw.leidenuniv.nl met een korte toelichting, dan nemen we zo snel mogelijk contact met u op.

Deelnemende kennisinstellingen

Universiteit
Leiden

TU Delft

Erasmus MC
University Medical Center Rotterdam

LU
MC Leids Universitair
Medisch Centrum

inholland
hogeschool

hogeschool
Leiden

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

HOGESCHOOL ROTTERDAM